

100.
YILINDA

TÜRK TARİH KURUMU

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH
YÜKSEK KURUMU

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI

Uluslararası

Haremeyn-i Şerifeyn

Medine Müdafaası
ve Fahreddin Paşa
Sempozyumu

The International

Symposium on Haremeyn-i Şerifeyn

Defence of Medina and
Fahreddin Pasha
on its Centenary

27-28 Aralık / December

2018

İstanbul

PROGRAM/PROGRAM

ONUR KURULU/HONORARY COMMITTEE

- Prof. Dr. A. Haluk DURSUN (Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı)
Prof. Dr. Mahmut AK (İstanbul Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Uğur ÜNAL (Devlet Arşivleri Başkanı)
Prof. Dr. Refik TURAN (Türk Tarih Kurumu Başkanı)

BİLİM KURULU/SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Abdelmadjid CHİKHİ	Prof. Dr. Suphi SAATÇI
Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ	Prof. Dr. Süleyman BEYOĞLU
Prof. Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN	Prof. Dr. Tayyar ARI
Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA	Prof. Dr. Uğur ÜNAL
Büyükelçi E. Prof. Dr. Ali Engin OBA	Prof. Dr. Vahdettin ENGİN
Prof. Dr. Birs el KÜÇÜKSİPAHİOĞLU	Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN
Prof. Dr. Chakib BENAFRİ	Doç. Dr. Cengiz KARTIN
Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR	Doç. Dr. İsmail KÖSE
Prof. Dr. Fatih Yahya AYAZ	Doç. Dr. Nevzat ARTUÇ
Prof. Dr. Gül den SARIYILDIZ	Doç. Dr. Sıddık ÇALIK
Prof. Dr. Güray KIRPIK	Dr. Öğr. Üyesi Hasan AKYOL
Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR	Dr. Öğr. Üyesi Hasan BARLAK
Prof. Dr. İbrahim BENTER	Dr. Öğr. Üyesi M. Ahmet TOKDEMİR
Prof. Dr. İdris BOSTAN	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BOSTANCI
Prof. Dr. Mahir AYDIN	Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya TÜRKMEN
Prof. Dr. Mehmet AKKUŞ	Dr. Albay F. Rezzan ÜNALP
Prof. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	Dr. Alb. Levent ÜNAL
Prof. Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞÇI	Dr. Aladin HUSİĆ
Prof. Dr. Mustafa Sıtkı BİLGİN	Dr. Dzenita KARİĆ
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Hamza LAVİĆ
Prof. Dr. Necati Fahri TAŞ	

YÜRÜTME KURULU/EXECUTIVE COMMITTEE

- Prof. Dr. Güray KIRPIK
Prof. Dr. Birs el KÜÇÜKSİPAHİOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi M. Ahmet TOKDEMİR
Yük. Kur. Uzm. Kenan ÇELİK
Yük. Kur. Uzm. Yunus PUSTU
Yük. Kur. Uzm. M. Abdullah KAYMAK

Uluslararası 100. Yılında Haremeyn-i Şerifeyn
“Medine Müdafaası ve Fahreddin Paşa”
Sempozyumu

27-28 Aralık 2018-İstanbul

The International Symposium on Haremeyn-i Şerifeyn
Defence of Medina and Fahreddin Pasha on its Centenary
27-28 December 2018-Istanbul

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DOKTORA SALONLARI (A SALONU)
27 ARALIK 2018 PERŞEMBE / 27 DECEMBER 2018

09:00-09:30 Kayıt / Registration

09:30-10:30 Sergi Açılışı ve Protokol Konuşmaları
Opening of Exhibition and Protocol Speeches

Prof. Dr. Refik TURAN
(Türk Tarih Kurumu Başkanı)

Prof. Dr. Uğur ÜNAL
(Devlet Arşivleri Başkanı)

Prof. Dr. Mahmut AK
(İstanbul Üniversitesi Rektörü)

Prof. Dr. A. Haluk DURSUN
(Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı)

Mehmet Nuri ERSOY
(Kültür ve Turizm Bakanı)(Teşrifleri Halinde)

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ DOKTORA SALONLARI (A SALONU)

10:30-12:30 **Açılış Oturumu**

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Güray KIRPIK	
10:30-10:50	Prof. Dr. İdris BOSTAN	Haremeyn'in İlk Osmanlı Müdafii (Selman Reis'in 1517 Cidde Savunması)
10:50-11:10	Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK	Hayal İle Gerçek Arasında Süveyş Kanalına Karşılık Hicaz Demiryolu
11:10-11:30	Prof. Dr. Süleyman BEYOĞLU	Medine'nin Tahliyesi (13 Ocak 1919)
11:30-11:50	Prof. Dr. Mehmet Seyfettin EROL	11 Eylül Sonrası Suudi Arabistan'ın Değişen Jeopolitiği ve Türkiye

11:50-12:10 **Tartışma / Discussion**

12:30-14:00 **Öğle Arası/ Lunch**

Birinci Gün / 27 Aralık 2018 Perşembe / 27 December 2018

A Salonu: 1. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN	
14:00-14:20	Prof. Dr. Chakib BENAFRİ	Osmanlı Döneminde Mağribi Seyahatnamelerinde Haremeyn-i Şerifeyn'in Yeri ve Önemine Toplu Bir Bakış
14:20-14:40	Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR	Sultan II. Mahmud'un Medine-i Münevvere'deki Medrese ve Kütüphanesi
14:40-15:00	Prof. Dr. Abdelmadjid CHİKHİ	Cezayir Milli Arşivinde Osmanlı Dönemi Haremeyn-i Şerifeyn Belgeleri ve Önemi
15:00-15:20	Dr. Öğr. Üyesi M. Ahmet TOKDEMİR- Osman EZİCİ	Haremeyn'in Tarihi Kaynakları Bakımından Osmanlı Arşivi'nin Yeri ve Önemi

15:20-15:30 Tartışma / Discussion

15:30-15:45 Çay-Kahve Arası / Coffee Break

Birinci Gün / 27 Aralık 2018 Perşembe / 27 December 2018

A Salonu: 2. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Fahameddin BAŞAR	
15:45-16:05	Prof. Dr. İbrahim BENTER	Kıbrıs'ta Haremeyn Vakıfları ve Özellikleri
16:05-16:25	Hamza LAVİĆ	Haremeyn-i Şerifeyn İçin Boşnak Vakıfları Araştırmalarına Bir Katkı
16:25-16:45	Dr. Aladin HUSİĆ	Bosnia Earlier Relationship with Mecca and Medina
16:45-17:05	Dr. Dzenita KARIĆ	Observing Mecca and Medina: Bosnian Views on Hajj in The Post-Ottoman Period (1878-1938)

17:05-17:15

Tartışma / Discussion

Birinci Gün / 27 Aralık 2018 Perşembe / 27 December 2018

B Salonu: 1. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Fatma Ahsen TURAN	
14:00-14:20	Doç. Dr. Cengiz KARTIN	İngiliz Belgelerinde Şerif Hüseyin, İbn Suud ve Fahrettin Paşa Ekseninde Medine Müdafaası
14:20-14:40	Doç. Dr. İsmail KÖSE	İngiliz Belgelerinde Medine'nin Teslimi ve Fahrettin Paşa
14:40-15:00	Dr. Öğr. Üyesi Hasan BARLAK	Hicaz'da Güvenlik ve Savunma "Sultan II. Abdülhamid Devri"
15:00-15:20	Dr. Öğr. Üyesi Mustafa BOSTANCI	Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Hicaz Müdafaası

15:20-15:30 Tartışma / Discussion

15:30-15:45 Çay-Kahve Arası / Coffee Break

Birinci Gün / 27 Aralık 2018 Perşembe / 27 December 2018

B Salonu: 2. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA	
15:45-16:05	Prof. Dr. Ahmet AĞIRAKÇA	Birlikte Yaşama Projesi Olarak Medine Sözleşmesi
16:05-16:25	Prof. Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞÇI	Haremeyn İdaresinde Şerifler
16:25-16:45	Prof. Dr. Fatih Yahya AYAZ	Memlükler Döneminde Haremeyn'e Yapılan Yardım ve Hayırlar
16:45-17:05	Dr. Öğr. Üyesi Hasan AKYOL	Selçukluların Haremeyn Politikası

17:05-17:15

Tartışma / Discussion

İkinci Gün / 28 Aralık 2018 Cuma / 28 December 2018

A Salonu: 1. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Tayyar ARI	
09:30-09:50	Prof. Dr. Ali Engin OBA	Ruşçuklu Ferik Ömer Fahreddin Paşa'nın Kabil Ortaelçiliği
09:50-10:10	Prof. Dr. Mustafa Sıtkı BİLGİN	I. Dünya Savaşı Dönemi ve Sonrasında İngilizlerin Yakındoğu'daki Siyasi Planları (1918-20)
10:10-10:30	Prof. Dr. Abdullah EKİNCİ- İsmail ASOĞLU	1915 Urfa Ermeni İsyânının Bastırılmasında Fahreddin Paşa'nın Rolü
10:30-10:50	Dr. Öğr. Üyesi Zekeriya TÜRKMEN	Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Bir Askeri Şahsiyet Olarak Korgeneral Ömer Fahrettin Türkkan

10:50-11:00 Tartışma / Discussion

11:00-11:10 Çay-Kahve Arası / Coffee Break

İkinci Gün / 28 Aralık 2018 Cuma / 28 December 2018

A Salonu: 2. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI	
11:10-11:30	Prof. Dr. Gülden SARIYILDIZ	Salgın Hastalıkların ve Tıbbın Topluları Yönetme Araçları Olarak Kullanılması: Milletlerarası Sağlık Konferansları ve Hac
11:30-11:50	Prof. Dr. Mehmet AKKUŞ	Hüseyin Vassaf ve Medine Günleri
11:50-12:10	Doç. Dr. Sıddık ÇALIK	Kâbe Örtüsünün Osmanlı Toplumundaki Yeri
12:10-12:30	Mevlüt ÇAM Semiha NURDAN	Osmanlı Padişahlarının Haremeyn'e (Mekke-Medine) Hizmetleri (Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat Örneğinde)

12:30-12:40 Tartışma / Discussion

12:40-14:30 Öğle Arası / Lunch

İkinci Gün / 28 Aralık 2018 Cuma / 28 December 2018

A Salonu: 3. Oturum

Oturum Başkanı	Prof. Dr. Vahdettin ENGİN	
14:30-14:50	Doç. Dr. Nevzat ARTUÇ	Şerif Hüseyin İsyamı Karşısında Cemal Paşa'nın Tutumu ve Aldığı Tedbirler
14:50-15:10	Dr. Alb. F. Rezzan ÜNALP	Birinci Dünya Harbinde Hicaz: Arap İsyancıların Cidde, Mekke, Taif Saldırıları ve Sonuçları
15:10-15:30	Dr. Alb. Levent ÜNAL	Birinci Dünya Harbi'nde Medine Müdafaası'nın İcrasının ve Filistin-Suriye Cephesine Etkilerinin Değerlendirilmesi

15:30-15:40 Tartışma / Discussion

15:40-16:00 Çay-Kahve Arası / Coffee Break

DEĞERLENDİRME OTURUMU

SAAT:16:00

A Salonu